

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

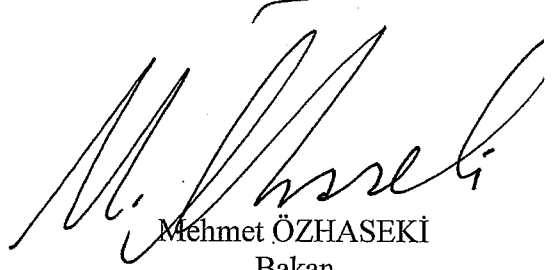
Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜRSEL EROL'UN
TBMM 7/5936 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Elazığ il merkezinde bulunan beton santralinin havayı kirlettiği ve bitki örtüsüne zarar verdiğine dair Bakanlığınıza iletilen şikâyet/şikâyetler var mıdır?
- 2) İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü ekiplerince bölgede ne sıklıkla incelemeler yapılmaktadır? Bölgede kirlilik ölçümleri ne sıklıkla yapılmaktadır? Ve bu denetimlerde bölgeden su, toprak vb. numuneler alınmış mıdır?
- 3) Bölgede en son denetim ne zaman yapılmıştır? Denetim sonuçları nelerdir?
- 4) Beton santralinin bulunduğu bölgede yaşayan vatandaşlarda yoğun olarak ne gibi hastalıklar görülmektedir?
- 5) Beton Santrali için gerekli olan su kaynağı nereden karşılanmaktadır? Eğer su kaynağı olarak yer altı su kaynakları kullanılıyorsa gerekli sondaj izinleri alınmış mıdır?
- 6) Hazır Beton Santralinde çökertme havuzu var mıdır? Var ise mevzuatlara uygun mudur? Çökertme sonrası biriken suyun drenajı nereye ve nasıl yapılmaktadır?
- 7) Beton santralinin şehir dışına taşınması ile ilgili Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?

CEVAP

Elazığ İli Kızılay Mahallesinde faaliyet gösteren çimento fabrikası 1954 yılında kurulmuş, 1959 yılında faaliyete başlamıştır. Özelleştirme ile OYAK bünyesine geçmiş olan fabrika daha sonra Cementer Holding-Çimentaş Elazığ tarafından devralınmış yapılan isim değişikliği ile Recydia Atık Yön. Yen. Enj.Ürt. Nak. Ve Loj. Hizm. San Ve Tic A.Ş. Elazığ Çimento Şubesi olarak 199.040 m² alana sahip olup, 39.423 m² kapalı alan ile faaliyetini sürdürmektedir. Yıllık kapasitesi 1.000.000 ton klinker, 1.720.000 ton çimento'dur. Tesis sahası içerisinde, 1 adet kapalı klinker stokholü, 1 adet açık klinker ve kömür stokholü, hammadde stok sahası, kırma-eleme ünitesi bulunmaktadır. Kırma-eleme ünitesinde kırıcı ve bantlar tamamen kapalı sistemdir. Kapalı klinker stokholü, yaklaşık 17-18 günlük klinker üretimini depolayacak hacme sahiptir (240m x 25m x 12m; brüt 72.000 m³).

Tesisin döner fırın bacasında sürekli emisyon ölçüm sistemi (SEÖS) bulunmaktadır. Sürekli ölçüm cihazı ile saatlik olarak toz ve gaz emisyonlarının ölçümü yapılarak kayıt altına alınmaktadır. Tesisin döner fırın bacasında bulunan sürekli emisyon izleme sisteminin sonuçlarının çevrimiçi olarak izlenmesini sağlayacak donanım Haziran 2014'de devreye alınmıştır. Ölçüm sonuçları 24 saat esaslı olarak çevrimiçi olarak takip edilmektedir. 2015 yılı başlangıcında sonuçların Bakanlığımız tarafından da takip edilebilmesi için çevrimiçi takip sisteminde değişiklik yapılmış olup, SEÖS verileri Bakanlığımız Sürekli İzleme Merkezi (SİM)'nden takip edilebilmektedir.

Tesisin sebep olduğu olumsuzluğun hava kalitesine etkisinin değerlendirilmesi amacıyla, 2013 yılı içerisinde Bakanlığımız "Seyyar Hava Kalitesi Ölçüm Aracı"nın söz konusu çalışma bölgesinde ölçüm yapmak üzere Elazığ İlimize gönderilmesi istenmiştir. Seyyar Hava Kalitesi Ölçüm Aracı, 1 (bir) ay süreyle Elazığ İlimizde kalarak, çimento fabrikası çevresinde çeşitli kirleticilerin (SO₂, toz, CO, NO_x, Uçucu Organik Bileşikler) ölçümünü yapmıştır.

Ölçüm sonuçlarının Bakanlığımız tarafından değerlendirilmesi sonucu hazırlanan rapor Elazığ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüze gönderilmiştir. Rapor sonucunda, ölçüm periyodu boyunca (revizyon süresi hariç) PM10 parametresinin 24 saatlik ölçüm sonuçlarının 3 (üç) gün Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen

standartları aştığı görülmüştür. Ayrıca, söz konusu raporda, Mobil Araç ölçümleri ile Elazığ İlimizde mevcut Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu verileri karşılaştırıldığında Çimento Fabrikasının ildeki kirlilik konsantrasyonuna etkisinin olduğunun görüldüğü ifade edilmiştir. Bu çerçevede emisyon miktarı yönetmelikle belirlenen sınır değerleri aştığı tespit edilen Elazığ Altınova Çimento San.Tic.A.Ş.'ne, 2872 Sayılı Çevre Kanunun 8. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle, 5491 sayılı yasa ile değişik 20. maddesi (b) bendi gereğince 81.274 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Ayrıca, tesis sahası içerisinde stok alanı dışında farklı bir alanda hammadde depolanması ve tesis içi yollarda ve stok malzemede tozuma karşı önlemlerin yeterli görülmemesi sebebiyle tesise 2014 Haziran ayı içerisinde 2872 Sayılı Çevre Kanunu 20(e) bendi gereğince 35.188 Türk Lirası idari para cezası uygulanmıştır.

Elazığ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzün talebi ve yazışmaları ile tesiste elektrofiltrenin demontajı yapılarak torbalı filtre sistemine geçilmesi sağlanmıştır. Bu çerçevede elektrik kesintisi ve dalgalanmaları sebebiyle daha önce oluşan tozumaların (sistem ana bacası kaynaklı) oluşturduğu çevresel olumsuzluklar minimize edilmiştir.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında, Bakanlığımız tarafından tesise 09.05.2022 tarihinde (09.05.2027 tarihine kadar geçerli) "hava emisyonu", "gürültü kontrolü", "atık yakma ve beraber yakma" konulu Çevre İzin/Lisansı verilmiştir.

Söz konusu tesise ani ve planlı olmak üzere denetimler yapılmaktadır. Tesis ile ilgili olarak CİMER ve Alo 181 vasıtasıyla 2023 yılı içerisinde 3 adet şikayet başvurusu Elazığ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüze ulaşmıştır.

07/07/2023 tarihinde Elazığ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce birleşik denetim gerçekleştirilmiş olup, denetimde tesisin faaliyette olduğu, tespit edilmiş, mevzuatımız gereği alınması gereken izinler ve yapılması gereken bildirimlere ait belgelerin kontrolü yapılmıştır. Denetim esnasında tesis sahası ve proses bacalarında gözlemsel olarak standart dışı bir emisyonun olmadığı görülmüştür. 08.11.2023 tarihinde yapılan ani denetimde ise tesisin faaliyette olduğu görülmüş, denetim esnasında tesis sahası ve proses bacalarında gözlemsel olarak standart dışı bir emisyonun olmadığı, SEÖS sisteminde yapılan anlık incelemede, toz değerinin mevzuat sınır değeri olan 50 mgN/m³ değerinin altında olduğu tespit edilmiştir.

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında 2 yılda bir yaptırılması gereken emisyon ölçümleri 05.06.2023 tarihinde Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiş laboratuvar aracılığı ile yaptırılmıştır.

Tesiste, üretimde kullanılan su yeraltı suyundan sağlanmakta olup, kuyular ile ilgili izinler ilgili kurumdan alınmıştır. Fabrika alanında yağış sonrası yüzey akışa geçen dreanaj suları, kömür stok sahası süzüntü suları ve su yumuşatma ünitesi geri yıkama suları çöktürme havuzunda toplanarak kömür stok sahasında toz bastırma işleminde kullanılmaktadır. Konuya ilişkin olarak Hacettepe Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü tarafından düzenlenen teknik rapor bulunmaktadır. Evsel atıksular ise Elazığ Belediyesi kanalizasyon hattına bağlıdır. Tesisten dışarıya atıksu deşarjı olmadığından, tesisin deşarj konulu çevre izninden muaf olup, su analiz çalışması yapılmamaktadır.